

Referenda o vstupu do EU a statistika

Uplynulo již více než 13 let od sametové revoluce a přes 6 let od doby, kdy Česká republika požádala o přistoupení k Evropské unii s cílem využívat v budoucnu svobod společného evropského trhu a podílet se na budování jednotné Evropy. Od té doby proběhla celá řada podrobných jednání se zástupci Evropské komise, především o každé z 31 přístupových kapitol z politické, ekonomické, sociální a ekologické oblasti. Nastal též masivní harmonizační proces, proces přibližování české legislativy evropskému *acquis communautaire*. Vzhledem k účasti českých zástupců v evropských orgánech se ČR podobně jako další kandidátské země stala předmětem zájmu i na mezivládních konferencích EU.

Poté však nadešel klíčový historický okamžik, který měl rozhodnout, zda všechno úsilí, ať již ze strany ČR nebo zemí evropské patnáctky, bylo vynaloženo efektivně a smysluplně. ***V polovině června tohoto roku rozhodli občané ČR ve všelidovém hlasování o dalším směřování své země. K urnám se jich dostavilo 55,21 % a drtivá většina z nich, 77,33 %, řekla Evropské unii ANO.***

Zde připomeňme, že již předtím proběhlo hlasování o vstupu do EU v pěti kandidátských zemích, a to vždy kladně. Malta tuto proceduru úspěšně zvládla, i když s méně příznivými výsledky, než se očekávalo (jen 54 % pro ANO, účast 91 %). Naopak ve Slovinsku proběhlo referendum nad míru pozitivně, když pro vstup do EU hlasovalo téměř 90 % jeho účastníků (účast činila 60 % oprávněných voličů). Téměř tolik (84 %) účastníků se pro vstup do EU vyslovilo i v Maďarsku, a přestože je tento výsledek pro maďarský parlament závazný, velmi varující byla nízká účast maďarských voličů – necelých 46 %. Tato účast (méně než 50 %) by totiž například v Polsku znamenala neplatnost celého hlasování, a našemu severnímu sousedovi by se tak cesta do bran EU zkomplikovala. To Litva, severní soused Polska, odvolila celkem bez problémů. K volebním urnám se dostavilo 63,3 % voličů a 91 % z nich řeklo ANO.

Neplatnost hlasování kvůli nízké volební účasti nehrozila jenom Polsku. Na Slovensku zažívali v polovině května velké drama. Do poslední chvíle nebylo jasné, zda se podaří překonat hranici padesátiprocentní volební účasti, nutné k platnosti referenda. Nakonec se to těsně, ale přece podařilo - k hlasování se dostavilo 52 % slovenských voličů, 92,5 % z nich se vyslovilo pro vstup do EU. Týden před Českou republikou rozhodovali o vstupu do EU občané Polska. Přes velké obavy z výsledku se nakonec Poláci projevíli dokonce jako o něco větší eurooptimisté než Češi. Volební účast činila 58,85 % a pro ANO se vyslovilo 77,45 % účastníků polského hlasování.

Na závěr euroreferendového maratonu přišly na řadu zbývající dvě baltské republiky, Estonsko a Lotyšsko. A z obou zaznělo zřetelné ANO. Na Kypru se referendum nekonalo, o vstupu rozhodl parlament, ale do EU vstupuje pouze řecká část ostrova.

Referenda v kandidátských zemích v roce 2003 a předchozí referenda o vstupu do EU shrnují následující tabulky:

Referenda v kandidátských zemích v roce 2003 o vstupu do EU

Datum referenda	Země	Volební účast	Z toho hlasy ANO	Z toho hlasy NE	Výsledek
8.3.	Malta	91,00 %	53,65 %	46,35 %	ANO
23.3.	Slovinsko	60,29 %	89,61 %	10,39 %	ANO
12.4.	Maďarsko	45,62 %	83,76 %	16,24 %	ANO
10.-11.5.	Litva	63,37 %	91,07 %	8,93 %	ANO
16.-17.5.	Slovensko	52,15 %	92,46 %	6,2 %	ANO
7.-8.6.	Polsko	58,85 %	77,45 %	22,55 %	ANO
13.-14.6.	Česká republika	55,21 %	77,33 %	22,67 %	ANO
14.9.	Estonsko	64,02 %	66,83 %	33,17 %	ANO
20.9.	Lotyšsko	72,53 %	67,00 %	32,30 %	ANO

Pozn.: Pokud někde nedává součet hlasů pro ANO a NE 100 %, dopočet do sta tvoří neplatné hlasy.
Zdroj: ČTK a Euroskop

Předchozí referenda o vstupu nových členských států do EU

Rok	Země	Volební účast %	ANO %	NE %	Výsledek
1972	Irsko	71	83	17	ANO
1972	Norsko	79	46	54	NE
1972	Dánsko	90	63	36	ANO
1994	Rakousko	82	66	34	ANO
1994	Finsko	70	57	43	ANO
1994	Švédsko	83	53	47	ANO
1994	Norsko	89	48	52	NE

Pozn.: Ve Velké Británii se nekonalo referendum o vstupu, ale brzy po připojení nastoupila nová vláda, která uspořádala referendum o tom, zda má Británie v EU setrvat. Při této příležitosti hlasovaly (při účasti 64 %) více než dvě třetiny voličů pro setrvání.

Zdroj: Euroskop

Avšak k objektivnímu posouzení výhod a nevýhod členství v EU potřebuje občan přístupující země věrohodné, srovnatelné a co možná nejširší (tedy nejen co do množství, ale také z hlediska kvality) informace jakožto naprosto nezbytný

prostředek k optimálnímu rozhodnutí. Informovanost – anebo neinformovanost - obyvatelstva se přece logicky promítne do výsledku referenda o přistoupení.

Na následujících stránkách jsme pro Vás připravili výběr statistických ukazatelů, které původně měly usnadnit a zkvalitnit Vaše rozhodování o vstupu naší země do EU. Doufáme však, že i po referendu zůstávají připravená čísla zajímavá a užitečná.

Údaje jsou rozděleny podle jednotlivých témat do čtrnácti kapitol, každá kapitola potom obsahuje několik ukazatelů, zobrazujících stav k určitému okamžiku či vývoj v příslušné oblasti. Máte možnost tyto indikátory porovnávat nejen mezi zeměmi EU na straně jedné a kandidátskými zeměmi na straně druhé, ale rovněž i mezi zeměmi z jednoho bloku navzájem. Tam, kde je uvedena časová řada, si lze udělat obrázek o vývoji v zemích, které se staly členy EU při předchozích vlnách rozšiřování, od jejich vstupu po současnost. Bohužel ne všechny údaje jsou dostupné, omluvte proto občas nevyplněnou kolonku.

Z připravených údajů ČSÚ také zpracoval několik tiskových zpráv:

[Odkaz na klik...](#)